

4. Sınıf Çocuklarının Özellikleri

BAĞIMSIZLIĞA GEÇİŞ

4. sınıf, çocukluktan öneergeliğe geçiş dönemidir. Kendilerinin daha çok farkına varırlar; çevrelerinde olup bitenlere daha fazla dikkat ederler. En önemlisi de bireysellik ve bağımsızlık gelişmeye başlar.

Birçok yönden bu çok güzel bir yaştır. 4. sınıf çocukları ne yetişkindir ne de her konuda size bağımlıdır. Kendi ihtiyaçlarının çoğunu karşılayabilirler, kendilerini oyalayabilirler, daha iyi bir dinleyicidirler, mantık yoluyla yargılama yapabilirler.

Bu yaş, velilerin kendilerini biraz geri çekip okulla daha az ilgilenmeye başlamaları için iyi bir dönemdir. Ancak yine de öğretmenlere göre ana-babanın okulda olanlarla ilgilenmeyi sürdürmesi, öğrencinin başarısına olumlu etki eder. Eve geldiğinde ne ödevi olduğunu sormak, ders kitaplarına göz atmak, bir sorun olduğunda öğretmene başvurmak, çocuğun kimlerle arkadaşlık ettiğini bilmek, televizyonda ne seyrettiğini veya ne okuduğunu bilmek gereklidir.

Bu yaştaki çocuklar çok enerjiktir; öğrenmeye istek duyarlar. Buna karşın otoriteyi, kuralları sıkça sorgularlar. Bir anne şöyle diyor: "Oğlum eskiden ondan birşey istediğimde hemen kalkıp yapardı. Şimdi ise: "Önce bunu bitireyim, sonra..."; "Bunu yapmak zorunda değilim" gibi şeyler söylüyor. Sanki birden bire yetişkinlerin kuralları koyan kişiler olmadığına karar verdi." Bazıları da herşeyi bildiklerini düşünürler, örneğin annelerinin yanlışını düzeltmeye bayılırlar, evde bozulan birşeyi tamir etmeye kalkarlar, her konuda fikirlerini söylemeden duramazlar. Aynı zamanda şikayet etmede üstlerine yoktur: "Bu haksızlık! Sofrayı hep ben topluyorum", "Ödevimi evde unuttuysam bunun suçlusu ben değilim, sen benim banyo yapmam için ısrar ettin, ben de ödevimi çantama koymayı unutmuşum." gibi sözleri onlardan sıkça duyarız. Bu yaşta hep haklı olduklarını, herşeyin en iyisini bildiklerini düşünürler. Yetişkinlerin de onlara uymasını beklerler.

4. sınıf çocuğu şu mesajı iletmeye çalışır: "Ben büyüyorum, bunu deneyimlememe fırsat tanıyın." Bu tür durumlarla karşılaştığınızda yapmanız gereken sakın kalmaktır. " Bunu yapmak zorunda değilim" gibi şeyler söylediğinde aslında sizin nereye kadar izin vereceğinizi test etmek istiyordur. Bu durumda ona, istediğiniz şeyi yapmadığında bunun neyle sonuçlanacağını söyleyip ne yapacağına onun kendinin karar vermesini sağlamalısınız.

Çocuğunuza daha fazla otonomi vermeniz de size yardım edebilir. 4. sınıf çocuğu kendini yetişkin gibi görmeye başladığı için kendilerine saygı gösterilmesini beklerler. Özellikle fikirlerini ortaya koyabilme özgürlüğü ve dikkate alınmayı isterler. Bu nedenle onların güvenliklerini tehlikeye sokacak bir durum söz konusu değilse, 4. sınıf çocuğuna onları doğrudan etkileyecek kararları alırken kendi kararlarını vermelerine izin verin, örneğin; ne zaman ödev yapacak, okul için ne satın alınması gerek, ne giyecek vb. Son kararınızı vermeden önce birşeyi neden yapmak istemediğini mutlaka dinleyin.

Çocuğunuza her zaman EVET demeniz gerekmez. İsteddiği eğer sizin için uygun değilse veya tehlikeliyse zaten HAYIR demeniz daha uygundur. Bazen o kadar ısrarcı olurlar ki o konuyu kapatmanın tek yolu sizin kararlı bir şekilde "Çünkü ben böyle olmasını istiyorum" demeniz olabilir.

Kontrolü yavaş yavaş ona vermeniz ile çocuğunuz çok şeyi öğrenecek, ama bu arada da bazı zorluklar çekecektir. Örneğin; çocuğunuz ödevini zamanında yapmadığında veya iyi çalışmadığı için düşük not aldığı anda öğretmene gidip siz konuşmayın. Bırakın düşük not almanın ve ödevini yapmamanın yaratacağı üzüntüye katlansın. Eğer geç saate kadar tv seyretmek istiyorsa bırakın seyretsin, ertesi gün kendini nasıl hissettiğini görsün. Bu yaş çocuğu sebep-sonuç ilişkisini daha kolay kavrar ve yaşadıklarından çok şey öğrenir.

Arkadaşlar:

Bu yaştaki çocuklar arkadaşlarına hoş görünmeye çalışırlar. Örneğin; evde kendinden çok emin ve ısrarcı olan bir çocuk, okulda arkadaşlarının arasında kabul görebilmek için çekingen davranabilir. Bu dönemde çocuklar birbirlerine isim takmaya, yazılı notlar alıp vermeye başlarlar. Arkadaşlarının kendileri hakkında ne düşündüğüne, popüler olmaya çok önem verirler. Alay etme, dışlama-dışlanma çok sık görülür. Çocuklar arasında rekabet artar, uyum sağlama en önemli konu haline gelir.

Evde yardım:

4. sınıf öğrencisi okula gelirken kendi başına hazırlanabilir, yemeğini hazırlayabilir, odasını toplayabilir, ödevlerini yapmayı kendi başına hatırlayabilir. Ev işlerine de yardım edebilir, elektrikli süpürgeyi kullanabilir, toz labilir, sofrayı kurabilir, alışverişe, çamaşır yıkanmasına, yemek yapmaya yardım edebilir.

Ev işleriyle ilgili sorumluluk vermek için uygun bir dönemdir, çünkü evde sorumluluk sahibi olmak, okulda sorumluluğu geliştirir. Evde yaptıklarından şikayet ediyor olsalar da bu onları daha yeterlilik sahibi hissettirerek kendilerine güvenlerini arttırır. Şunu unutmamak gerekir: 4. sınıftaki çocuğunuzdan ne yapılacağı belirli olan ve onların becerebileceği işler istemelisiniz ki işi yaparken sürekli yönlendirmek, ne yapacağını söylemek zorunda kalmayın. Örneğin; "Hayır, önce tabakları koy" veya " önce şuranın tozunu almalısın" yerine "Sofrayı toplayıp tabakları çalkalamayı ve bulaşık makinesine koymayı istiyorum". Sonra odadan çıkıp çocuğunuzun bunları tek başına yapmasına olanak verin. Bitirdiğinde onu takdir edin.

MÜKEMMELLİK BEKLEMİYİN!

Hassasiyet:

4. sınıftaki öğrenciler, okulda kimin neyi ne kadar yaptığının çok iyi farkındadırlar. Kimin ne düşündüğünü çok fazla önemserler. Eskiden "Ali 2 kraker yedi, ben 1" diye kızarlarken, şimdi "Ayşe herkese benim yalancı olduğumu söylemiş", "Fatma ve Oya benim şımarık olduğumu söylüyor ve benimle oynamıyor" derler. Bir hata yaptıklarında arkadaşlarının gülmesi onları çok üzer.

Özellikle okul başarısı konusunda çok hassastırlar. Özellikle zeki ama farklı öğrenen çocuklar bu seviyeye gelene kadar "farklı" olduklarını düşünmemiştir. Ancak 4. sınıfta birdenbire bunun farkına varırlar ve başarısızlık onları çok üzer.

Sosyalleşme:

Bu yaş çocuğu son derece sosyaldır, üzerinde konuşacak birşeyleri her zaman vardır. Hatta bazen onların dikkatini derse vermelerini sağlamak oldukça zor olabilir. Birbirlerinden hiç bıkmazlar. Bu nedenle sınıfta yapılan grup çalışmaları iyi sonuç verir.

Kendini adama:

Daha küçükken olduğu gibi bu yaşta da kazanmaya bayılırlar. Artık gerekli dikkati toplayarak becerilerini ve ilgilerini arttırabilirler. Kendilerine belirledikleri hedefe ulaşmaya

çalışırlar. Ancak bu durumun mükemmelliyeçiliğe dönüşmemesine dikkat etmek gerekir. Çünkü mükemmelliyeçi kişiler kendilerine katı ve gerçekleştiremeyecek kadar yüksek hedefler koyarlar. En ufak bir hatayı kabul edemezler. Eğer çocuğunuz başarısından memnun değilse, iyi yapamayacağını düşündüğü şeyleri yapmayı reddediyorsa bu durumu öğretmeniyle konuşmalısınız. Çocuğunuzun kendine daha gerçekçi hedefler koyması, mükemmelin altında bir başarıyla da memnun olmayı bilmesi gerekir.

Gelişim:

Çocukların bazıları bu yaşta hala çocuk gibi görünse de bazıları oldukça gelişir, hatta sütyen kullanan, regl olanlar da vardır. Eğer sizin çocuğunuz da hızlı geliyorsa ona vücudunda olacak fiziksel değişiklikler konusunda bilgi vermelisiniz.

4. sınıf çocuğu kesinlikle diyet, aşırı spor yapmamalı, ağır kaldırmamalıdır. Maalesef günümüzde 9 yaşındaki çocuklar bile dış görünüşlerine aşırı önem veriyorlar. Bu nedenle onları olumsuz etkileyecek şakalardan kaçınılmalıdır. "Hey sıska kız" ya da "Duba gibi olmuştun" gibi. Çocuğunuzun kilosu ve görünüşüyle ilgili kaygılarını ciddiye alıp ona diyet programı hazırlamak gibi şeylerden kaçının. 9 yaş vücudun şekillenmesiyle ilgili kaygılar için çok erken olsa da yeme bozukluklarının oluşması veya kendine güvenin düşmesi için erken değildir. Bunun için de çocuklarınızı ancak aktif olmaya, spor yapmaya ve sağlıklı beslenmeye yönlendirmelisiniz.

Değişim:

Yaşanan tüm bu değişimlerin hızı çocuğunuzun nerede yaşadığına, arkadaşlarının kim olduğuna, öğretmene, televizyonda neleri izlediğine, kendinden büyük kardeşi olup olmadığına, kendi vücudunun büyüme hızına göre değişir. Bu nedenle onları birbiriyle karşılaştırmamak gerekir.

Bu yaş çocuğunun sınırlara hala ihtiyacı vardır. Saat kaçta yatılacak, arkadaşlarla ne kadar süre birlikte geçirilecek, televizyonda ne izlenecek gibi konularda anne-babalar kararlı olmalıdırlar. Yukarıda bahsedilen bu yaş çocuğuna inisiyatif kullanma hakkı verin öğüdü daha çok, seçenekler arasından seçim yapma şeklinde olabilir ama kural koyma hakkı her zaman anne-babanın dır.

Hangi konuda iyi olduklarını sürekli duymaya; bir hata yaptıklarında, hayal kırıklığı yaşadıklarında bunun normal olduğunu, öğrenmenin bir parçası olduğunu bilmeye ihtiyaçları vardır.

4. sınıf çocuğu neleri yapar/bilir?

- Kütüphaneden hoşuna gidecek bir kitap seçebilir.
- Sözlük kullanmayı becerebilir.
- Bir kitabın ne içerdiğini anlamak için girişteki içerik bölümünü incelemeyi bilir.
- Derste anlatılanları takip etmekte zorlanmaz.
- Başlangıç, gelişme ve sonuç bölümlerini içeren bir kitap özeti hazırlayabilir.
- El yazısına hakimdir.
- Grup halinde çalışabilir.
- Analiz ve araştırma becerileri gelişmiştir.
- "Kim" ve "Ne" sorularına ilave olarak "Neden" ve "Nasıl" sorularının cevabını araştırırlar; örneğin "Tohumu ekersen ne olur?" yerine "Bir tohumun daha iyi büyümesi için neler yapmak gerekir?" in cevabını aramak gibi.

Organizasyon:

Bu yılın en önemli konusu organize olmayı öğrenmektir. Artık temel becerileri öğrenmiş olduğu düşünülen çocukların bunları kullanması beklenir. Daha fazla proje, ileri tarihlere verilen ödevler, araştırmalar vardır. Bunların üstesinden gelebilmesi için çocuğun zamanını iyi kullanmayı

bilmesi gerekir. İkinci kademe sınıflarda kendini organize etme becerisi çok daha önem kazanacaktır. Bu nedenle bu yıl, zamanı kullanma ve organize olabılme konularında kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Siz bu konuda nasıl yardımcı olabilirsiniz? Bazıları organizasyon becerisiyle doğar, ancak bazılarının bunu sonradan öğrenmesi gerekir. Ona evde uzun süre sonraya verilmiş, çok kısımlı ödevlerin bölümlere ayrılarak nasıl üstesinden gelineceğini gösterebilirsiniz. Önce neler yapılması gerektiğinin bir listesi çıkarılır, sonra bir sıraya konur ve her birinin ne zaman bitirileceği belirlenir. Gerekirse zamanında bitirilen her bölüm için küçük ödüller verebilirsiniz. Aynı organizasyon yöntemi doğumgünü partisi hazırlığı gibi dersle ilgili olmayan konularda da kullanılabilir.

Önceden planlama ve kategorizasyon gerektiren herşey organizasyon becerisini geliştirmede yardımcı olur. Örneğin; ev temizliği, yiyecek alışverişi gibi konularda bile çocuğunuza sorumluluk verebilirsiniz. Bulaşık makinesini boşaltabilir, oyuncaklarının temizliğini ve düzenlemesini yapabilir, yıkanıp ütülenen çamaşırlarını yerine kaldırabilir, kendine bir fotoğraf albümü düzenleyebilir. Yemek pişirmek, özellikle de bir tarife bakarak yemek pişirmek organizasyon becerisini geliştirmede çok faydalıdır. Mutfağa büyük bir takvim asabilirsiniz. Bu takvime tüm aile bireylerinin günlük işleri yazılabilir. Her birey gününü planlarken bu takvimden faydalanabilir.

Çocuğunuz rutin işlerini hatırlamada zorlanıyorsa onunla birlikte bir liste hazırlayabilirsiniz. Örneğin; "Okula gitmeden önce!" listesinde şunlar olabilir:

- Yatağı toplamak
- El-yüz-diş temizliği
- Kahvaltı etmek
- Gerekli kitap ve defterleri çantaya koymak
- Ödevi çantaya koymak

Sağlık - Fiziksel eğitim:

Bu yaştaki çocukların çoğu seks ve fiziksel gelişim hakkında meraklıdır ve arkadaşlarından, gazete ve dergilerden bilgiler araştırırlar. Bu nedenle çocuğunuzla cinsellik konusunda konuşmalı, onu merak ettiği konularda bilgilendirmelisiniz. Burada sınır, ona istediği kadar bilgiyi vermektir.

Sanatsal faaliyetler:

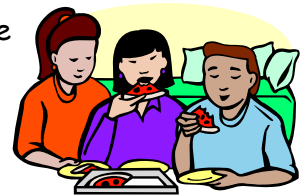
Eğer çocuğunuz bir müzik aleti çalıyorsa, bu yıl büyük gelişme gösterebilir çünkü artık koordinasyon yeteneği ve müzik konusundaki farkındalığı artmıştır. Bu yaş, çocuğun konserlere, sergilere, müzelere, tiyatroya hatta operaya gitmesi için idealdir. Artık çocuğunuz hit parçaları dinlemeye başlayabilir.

Ev ödevi:

Artık ödevler biraz daha artmış, uzun dönemli projeler, raporlar ağırlık kazanmıştır. Ayrıca çocuğunuz artık eve gelince siz hatırlatmadan ödevini yapmaya başlayabilir. Bu yaştakilerin çoğu, ödev yapmamanın öğrenmeyi ve notları olumsuz etkileyeceğini anlayabilir. Siz ev ödevine ne kadar karışmalısınız? Eğer çocuğunuz yılın başında ödev konusunda biraz desteğe ihtiyaç duyuyorsa mutlaka bu desteği verin. Eğer ödevlerini unutuyorsa ve organize olamıyorsa ona zamanını planlamasını, sistemli çalışmayı mutlaka öğretin. Sonra kendinizi yavaş yavaş geri çekin. Kendi ödevini yapma sorumluluğunu öğreneceği zaman gelmiştir. Ancak tamamen ortadan yok olmayın. Eğer çocuğunuz ara ara sizden yardım istiyorsa yardım edin. İhtiyacı olduğunda ona hala destek olduğunuzu, okul başarısının sizi ilgilendirdiğini bilmelidir.

Asla çocuğunuzun yerine onun ödevini yapmayın. Ödevin amacı öğretmeni etkilemek değil, sınıfta öğretileni pekiştirmek ve

çocuğunuzun öğrenmesine katkıda bulunmaktır. Eğer çocuğunuz verilen ödevleri yapmıyorsa bunu öğretmenine mutlaka bildirin.

Sosyal gelişim:

Çocuğunuz 4. sınıfa geldiğinde kendinizi önemsiz hissedebilirsiniz, çünkü artık arkadaşlarıyla olmayı sizinle vakit geçirmeye tercih edecektir.

Bu yaşta arkadaşlık ilişkileri çok önem kazanır. Olumlu bir gelişme olarak, arkadaşlarını taklit ederler. Beğenmedikleri kişilerle arkadaşlık etmezler. "İyi arkadaşlar" ile sırlar paylaşılır, birbirlerini tutarlar. Ancak iyi arkadaşlıklar bir dönem veya bir yıl sürer, fazla uzun ömürlü olmaz.

Cinsiyet Ayrımı : Kızlarla erkekler bir arada olmayı istemez. Buna rağmen kızlar kendi aralarında erkeklerden, erkekler ise kızlardan konuşur; kimin kimden hoşlandığı konusunda ortada dedikodular dolaşır, notlar elden ele dolaşır.

Artan Tartışmalar: Birbirleriyle bol bol tartışırlar, örneğin kim kimin arkadaşı, öğle yemeğinde kim nerede oturacak, vb. Eğer maçta birisi takımın yenilmesine neden olacak bir atışı kaçırmış ya da golü yerse, arkadaşları arasında bütün gün dışlanır. Bu konuda erkekler kızlara göre sorunlarını daha iyi çözümlerler. Kavga edip öfkelerini boşaltırlar. Ama kızlar öç almaya çalışır, haftalarca bu konuyu unutmazlar.

Bol Rekabet: Sadece kimin en iyi notu aldığı önemli değildir, ayrıca kimin en iyi oyuncaklara sahip olduğu, kimin en güzel şeyleri giydiği, kimin daha çok arkadaşı olduğu, vb. önem kazanmıştır. Başkalarını etkilemek isterler. Rekabetin belli bir miktarı faydalıdır; motivasyonu, kendine güveni, sosyal becerileri artırır. Fazlası ise zararlıdır, ters etki yapar. Eğer çocuğunuz kazanmayı çok fazla önemsiyorsa onunla konuşun, kazanmanın ve kaybetmenin sizin için ne anlama geldiğini anlatın. Onun sizin için notlardan ya da başarılarından daha önemli olduğunu kendisine söyleyin.

Alay : Bu yaşta arkadaşlarından farklı olan çocuklar hemen belirlenir ve dışlanır. Çocuğu farklı yapan şey değişkendir. Bazen kızıl saçlı olmak, yanlış kıyafet giymek, kilolu olmak, zayıf olmak, akademik problem yaşamak, fakir olmak gibi çok çeşitli sebeplerdendolayı çocuklar arkadaşları tarafından dışlanabilir. Bu yaş grubuyla çalışan öğretmen sınıfta öğrencilerin birbirleriyle alay etmelerini ne kadar önlemeye çalışsa da, okuldan sonraki davranışlarını kontrol etme şansı yoktur. Burada görev anne- babalara düşer. Örneğin çocuğunuz evde doğumgünü partisi yapmak istediğinde herkesi çağırıp bir kişiyi dışlamasını engelleyebilirsiniz.

Çocuğunuz dışlanıyorsa:

Çocuğunuz okuldan ağlayarak gelip "kimse benimle oynamak istemiyor, herkes bana gülüyor" gibi şeyler söylüyor olabilir. Eğer bu nadiren oluyorsa, sadece onun duygularını anlatmasını sağlayarak onu dinleyin, anladığınızı belirtin. Eğer bu durum sürekli tekrarlanıyorsa, yapabilecekleriniz;

- ***Öğretmeniyle konuşun :*** Genellikle çocuklar bir yetişkinden uzak oldukları yerlerde birbirleriyle alay ederler. Bu nedenle öğretmen durumun farkında olmayabilir. Ama sizden bu bilgiyi aldıktan sonra sınıfta bazı değişiklikler yapabilir. Örneğin çocuğunuz popüler bir öğrenciyle yanyana oturabilir, hazırlanacak sınıf projesinde popüler biriyle çocuğunuz eşleştirebilir. Alay eden çocukla konuşup bu davranışının sonuçlarını anlatabilir.
- ***Çocuğunuzun arkadaşlarına uyum sağlamasına yardımcı olun:*** Eğer bu yıl blue jean modaysa çocuğunuz fırfırlı elbiseyle arkadaşının doğumgünü partisine göndermeyin. Moda olan şekilde çocuğunuzun saçlarını kestirin veya tarayın. Bu tabii ki çocuğunuzda diğerleriyle aynı olma çabasını yerleştirin anlamına gelmiyor, yalnızca onun başkalarından farklı olduğu için alay edildiği konularda ona yardımcı olun.

- *Olumsuz alışkanlıklarını azaltın* : Bazı çocuklar yeterince sık yıkanmadıkları veya burunlarını karıştırdıkları, ya da nefesleri koktuğu için dışlanır. Bu alışkanlıkları sorun yaratıyorsa onlardan kurtulmasına yardım edin. Bazen de sosyale becerileri eksik olduğu için dışlanabilirler, örneğin çok çekingen, kaba veya saldırgan olabilirler. Paylaşmayı bilmiyor, sırasını beklemeden konuşuyor veya başkalarını rahatsız ediyor olabilirler. Eğer durum böyleyse ona sosyal olarak kabul edilen davranışları öğretmelisiniz.
- *Çocuğunuza sahip olduğu olumlu özellikleri hatırlatın* : Eğer çocuğunuz değiştiremeyeceği şeyler nedeniyle alay konusu oluyorsa (saç rengi, zeka düzeyi, vb.) yaşadığı üzüntüyü paylaşın, ama bu konuyu çok büyütmeyin. Bunun yerine ilgilendiği konular bulmasını sağlayın (resim, spor, vb.), güçlü yanlarını hatırlatın (harika hikayeler yazıyorsun, gibi). Okul dışında faaliyetlere katılarak kendine güveninin artmasına yardımcı olun. Eğer çocuğunuz bir konuda iyi olduğunu bilirse, arkadaşlarının alayıyla başatmesidaha kolay olur.
- *Hakkını korumasını öğretin* : Çekingen ve pasif çocuklar, kendileriyle alay edildiğinde " git başımdan" diyemez veya söylenen şeylere gülüp geçemez. Bu durumlarda nasıl davranabileceğini ona öğretebilirsiniz. Örneğin söylenenleri duymazdan gelebilir, oradan uzaklaşabilir, bir öğretmeninden yardım isteyebilir, üzüldüğünü belli etmeyip espiriye vurabilir. Söylenenlere aldırmadığında diğerleri de onunla uğraşmaktan vazgeçeceklerdir.

Kötü Arkadaşlar

Çocuklar her zaman kendilerine iyi arkadaşlar seçmeyebilir. Onu kötü arkadaşlarından korumanın en iyi yolu evde çocuğunuzla güçlü bir iletişiminizin olmasıdır. Örneğin çocuğunuzun kendisini kötü hissettiğini farkettiğinizde ona derdini sorun. Çocuğunuzun sorunları size bazen gülünç gelse de bunları ciddiye alın. Çocuğunuz onunla ilgilendiğinizi gördüğünde size sorununu açacaktır. Ancak ona öğütler vermeye başlarsanız, ona gülerseniz, çok meşgul olduğunuz için onunla konuşmazsanız , sorunlarını paylaşacak ve çözüm bulacakları kişi arkadaşları olur.

Çocuğunuz hoşunuza gitmeyen yorumlarda bulunabilir, örneğin" sigara içmek kötü bir şey değil" gibi. Bu gibi durumlarda hemen aşırı tepki vermeyin, bunun yerine sakın kalarak sigaranın zararlarını, sizin neden kullanmadığınızı, onun da kullanırsa kendi sağlığına zarar vereceği için buna üzüleceğinizi anlatın.

Okul sonrası faaliyetler : Kötü arkadaşların etkisinden çocuğunuzun korumanın bir diğer yolu da okul sonrasında yapmaktan hoşlandığı bir aktivitenin olmasıdır. Böylece çocuğunuz rahatlar, fazla enerjisini boşaltır, okuldaki günlük sorunlarıyla daha rahat başa çıkabilir hale gelir, güçlü yönlerinin farkına varır. Ayrıca araştırmalar, ders dışı faaliyetlerin okul başarısını, zayıf öğrencilerin kendine güvenini ve arkadaşlar arasındaki saygınlığını artırdığı göstermiştir. Bunun yanı sıra sosyal becerileri de gelişir. Okulda arkadaşlarına uyum sağlamakta zorluk yaşayan çocuk okul dışı yeni bir ortamda kabul edilir hale geldiğinde bu sorunu tamamen tersine çevrilmiş olur.

Okul sonrası faaliyetler nasıl olmalı?

4. sınıf çocuğu okul sonrasında başka şeylere vakit ayırabiliyor olsa da, ev ödevi yükleri oldukça fazladır. Bu nedenle eğer okul sonrasında yaptıkları nedeniyle ödevini yetiştiremiyor olduğu için geç yatıyorsa bu bir sorundur. Bu durumda önce ödevlerini bitirip kalan vaktini istediği gibi değerlendirmesi önemlidir.

- *Yapacağı faaliyeti çocuğunuz kendisi seçsin* : Sizin seçtiğiniz bir alanda elde ettiği başarı, kendi istediği alanda elde ettiği başarının yarısı kadar bile fayda sağlamaz. Onu sizin uygun gördüğünüz bir spora kaydettirmeniz ancak anaokulu çağında fayda sağlar, ancak 4. sınıf çocuğu kendini keşfetmek, ilgi alanını kendisi bulmak zorundadır.

- *Fazla iddialı olmayın* : Çok fazla "yapıcı" eleştiri çocuğunuzun tamamen kendini bırakmasına neden olabilir. Eğer çocuğunuzun zevk almak, sadece oynamak dışında çok fazla kazanmaya teşvik ediyorsanız lütfen bir adım gerileyin. Zaten çocuklar bu dönemde yaşları gereği rekabeti severler.
- *Aşırıya Kaçmayın* : Bazı çocuklar çok fazla şeyin üstesinden aynı anda gelebilir. Ancak 9 yaşında bir çocuk ne zaman duracağını bilemez. Herşeyi yapmak ister. Eğer çocuğunuz:

- suratsız, alıngan ve sinirli davranıyorsa
 - yatma vakti geldiğinde bir türlü sakinleşemiyorsa,
 - kardeşleriyle kavga ediyorsa,
 - onu kardeşleri kadar sevmediğinizi, ona haksızlık ettiğinizi düşünüyorsa,
 - yapabileceğinden daha düşük notlar alıyorsa
 - ev ödevlerini zamanında bitiremiyorsa,
 - aşırı yemek yiyorsa,
 - televizyon karşısında tembellik ediyorsa,
 - karın veya baş ağrısı ya da başka hastalıklardan şikayet ediyorsa,
- fazla yoğun bir aktivite programı uyguluyor demektir. Bu durumda çocuğunuzun programını hafifletmelisiniz.
- *Aile olarak birlikte zaman geçirin* : Çocuğunuz bütün hafta sonunu arkadaşlarıyla geçirmek istiyor diye buna izin vermemelisiniz. Her an çocuğunuzla birlikte olmak günümüzde çok zorlaşsa da onun anneye babası olarak birlikte yapacağınız çok şey vardır. Hatta birlikte alışveriş, ev işi yapmak, vb. Çocuğunuz için çok öğretici olacaktır. Birçok durumda sizin nasıl davrandığınızı görmek sizin değerlerinizi onda da yerleştirecektir. Evin nasıl idare edildiği,
 - bütçenin nasıl ayarlandığı, yemeğin nasıl planlandığı gibi bir çok yaşam becerilerini görerek öğrenecektir.
 - Onunla beraber oynamanız da çok önemlidir. Sınırlı zamanınızı onun için harcamanız, ona değer verdiğinizi gösterecektir. Daha rahat bir iletişime geçme imkanı sağlayacaktır. Beraber oyun oynarken, yatmadan önce onunla sohbet ederken, okul sonrasında beraber gezerken belki de okulda olanları size anlatmaya başlayacaktır.

Kaynak : La Forge, Ann E. (1999) What really Happens at school?, Hiperion, N.Y.